

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 3

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 11 oktober 2019

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Begraafplaatsen - Vijftigjarige in plaats van eeuwigdurende concessie

Paragraaf 1 van artikel 7 van het decreet op begraafplaatsen en de lijkbezorging van 16 januari 2004 bepaalt dat een concessie maximaal voor 50 jaar verleend wordt. De vijftigjarige concessie is ingevoerd bij wet van 20 juli 1971. Voordien gold de eeuwigdurende grafrust en werden eeuwigdurende concessies verleend.

Vanaf 1971 werden de eeuwigdurende concessies omgezet naar vijftigjarige concessies, die om de vijftig jaar en zonder vergoeding hernieuwd kunnen worden. In 2021 zijn we 50 jaar later. Dat betekent dat heel wat concessies zullen vervallen en vernieuwd moeten worden. Worden de concessies niet vernieuwd, dan worden de graftekens eigendom van het lokaal bestuur. Het lokaal bestuur wordt vanaf dan verantwoordelijk voor het onderhoud van deze graftekens. Het bestuur kan beslissen om de graven te behouden en te onderhouden of om de grafmonumenten uit te breken.

Ter illustratie: voor de stad Gent is een inschatting gemaakt van het aantal graven waarvoor de grafconcessie moet vernieuwd worden n.a.v. de omzetting van de eeuwigdurende grafrust naar een vijftigjarige. Voor alle begraafplaatsen van Gent spreken we over 3448 eeuwigdurende concessies die moeten herbevestigd worden na 50 jaar naar aanleiding van de wijziging van de wetgeving. Een steekproef enkele jaren geleden gaf aan dat slechts 3% van de nabestaanden van de graven aan wie een bekendmaking werd aangegeven, reageerden. In dit concrete geval wordt de stad eigenaar van 3344 grafmonumenten. De stad moet de keuze maken of ze deze grafmonumenten wenst te behouden of niet en welke maatregelen ze hieraan koppelt. Beide keuzes hebben een financiële impact.

Steeds meer begraafplaatsen worden vergroend en/of omgevormd naar begraafparken. Deze hernieuwing kan gebruikt worden om begraafplaatsen herin te richten.

Lokale besturen zullen aan de concessiehouders de mogelijkheid moeten verlenen om de concessies te vernieuwen. De zoektocht naar de in aanmerking komende grafmonumenten en de concessiehouders zal geen eenvoudige opdracht zijn. Veel van de concessionarissen zijn zelf ook gestorven en de nabestaanden zijn niet steeds op de hoogte van het bestaan van deze grafkelders, laat staan van hun verantwoordelijkheid hierin. Het herstel of de uitbraak van de grafmonumenten kan tot grote extra investeringen leiden.

1. Is de minister op de hoogte van de gevolgen van de in 1971 gewijzigde wetgeving op de lokale besturen?

2. Heeft de minister zicht op de impact van deze wijziging voor de lokale besturen? Heeft de minister zicht op het aantal grafkelders waarvan de concessie moet hernieuwd worden? Is deze problematiek in alle besturen even ernstig of vooral op historische begraafplaatsen?
3. Plant de minister ondersteuning van de lokale besturen om de overdracht van deze grafmonumenten te ondersteunen? Welke?
4. Rekent de minister in de communicatie gericht naar de burgers hierover op de lokale besturen of neemt de minister ter zake zelf initiatief?
5. Zijn er middelen beschikbaar om lokale besturen financieel te ondersteunen?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 3 van 11 oktober 2019

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. De altijddurende concessie werd afgeschaft door artikel 9 van de wet van 20 juli 1971 op de begraafplaatsen en lijkbezorging. Dat artikel bepaalde dat telkens na vijftig jaar, en zonder retributie, deze altijddurende concessie die vóór de inwerkingtreding van deze wet werd verleend, op aanvraag van enig belanghebbende kon worden hernieuwd. De eerste aanvraag om hernieuwing moest worden ingediend, hetzij vóór 31 december 1975 als de concessie ten minste vijftig jaar voor die datum was verleend, hetzij binnen een termijn van twee jaar ingaand bij het verstrijken van het vijftigste jaar van de concessie in de andere gevallen. Werd er geen aanvraag om hernieuwing gedaan, dan verviel de concessie. Het principe van hernieuwing van de altijddurende concessie werd overgenomen in artikel 9 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en lijkbezorging.

Het is een misvatting dat de termijn van vijftig jaar voor alle altijddurende concessies in 1971 is aangevat. De hernieuwing moet immers gerekend worden vanaf de toekenning van de oorspronkelijke concessie. Bijvoorbeeld: een altijddurende concessie toegekend in 1964, is in 1971 omgezet in een hernieuwbare concessie van vijftig jaar, maar de begindatum om de termijn van vijftig jaar te bepalen, begon niet te lopen in 1971, maar in 1964. De concessie kon in 2014 hernieuwd worden.

Concreet betekent dit dat er in 2021 geen massale hernieuwingsgolf van de (voorheen) altijddurende concessies moet worden verwacht.

2. Ik beschik niet over cijfermateriaal met betrekking tot het aantal graven waarvoor een vijftigjarige concessie geldt. Gelet op het antwoord op de vorige vraag, vermoed ik dat de concrete impact van de wetswijziging eerder beperkt zal zijn.
3. Ik plan geen ondersteuning van de lokale besturen bij de overdracht van grafmonumenten. Zoals uit het antwoord op de vragen 1 en 2 blijkt, verwacht ik immers dat het aantal vervallen (voorheen) altijddurende concessies eerder beperkt zal zijn.
4. Ik wijs erop dat de procedure tot kennisgeving van het verstrijken van de (voorheen) altijddurende concessie dezelfde is als voor de hernieuwing van een gewone concessie. Die houdt in dat minstens een jaar vóór het verstrijken van de concessie of de hernieuwing ervan de burgemeester of zijn gemachtigde of het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband een akte moet opmaken waarbij er aan herinnerd wordt dat een aanvraag om hernieuwing bij hem moet toekomen. Een afschrift van deze akte wordt een jaar lang zowel bij het graf als aan de ingang van de begraafplaats gehangen. Als er geen aanvraag voor hernieuwing is gedaan, vervalt de concessie. Het lokaal bestuur hoeft de eventuele belanghebbenden dus niet op te sporen. Ik zal hierover zelf niet communiceren.
5. Gelet op het antwoord op de vorige vragen, zie ik geen noodzaak in bijkomende financiële ondersteuning voor de lokale besturen.